

Alain Resnais Gizem, İmge ve Bellek Enigma, Image and Memory

PERA 🏶 MÜZESİ

"Daima müzikalitesi olan, özel ve gerçekçi olmayan bir dil arayışındayım."

"I'm always in search of special nonrealistic language that has musicality."

Pera Film, Institut Français işbirlğiyle Fransız Ustalara Saygı serisi programına 1922 doğumlu yönetmen Alain Resnais'nin altmış yılı aşkın kariyerini inceleyen *Alain Resnais: Gizem, İmge ve Bellek* ile devam ediyor. Yönetmenin önemli filmlerinin yanı sıra kısa filmlerine de yer veren program, aynı zamanda Resnais'nin 90. yaşgününü de kutluyor.

Alain Resnais, Fransız Yeni Dalga sinemasının önemli figürlerinden biri olmasına rağmen dönemindeki birçok yönetmenin katıldığı *Cahiers du Cinema* sinema dergisinde yer almıyordu. Özellikle Jean-Luc Godard, François Truffaut ve Jacques Rivette gibi yönetmenlerin bulunduğu çemberin dışında, sosyo-politik konuları işlemeyi tercih ederek, modernist kaygılı ve ilham kaynağı biçimcilik olan bu yönetmenlerden ayrışıyordu. Filmlerinin büyük bir çoğunluğunda, zaman ve bellek temalarına odaklanan Resnais, konularını çoğu kez edebiyat alanından seçiyor ve belirli bir felsefi ya da sanatsal kavramdan başlayıp esrarengiz hikâye biçimleri, renkli sinematografi ve lirik kurgu seçimleriyle döneminin en kışkırtıcı ve çarpıcı çalışmalarına imza atıyordu.

Pera Film, in collaboration with Institut Français continues its homage to French Masters with *Alain Resnais: Enigma, Image and Memory*, a program saluting Resnais's (b.1922) career spanning more than fifty years of filmmaking. The program celebrates Resnais's 90th birthday with his landmark feature films as well as his shorts.

While a seminal figure of the French New Wave, Alain Resnais was not, like so many of his contemporaries, an alumnus of the film journal *Cahiers du Cinema*. In fact, he existed well outside of the sphere of filmmakers like Jean-Luc Godard, Francois Truffaut, and Jacques Rivette, with a dedication to formalism, modernist concerns, and social and political issues not found in the work of his fellow innovators. Focusing repeatedly on themes of time and memory, Resnais drew from the well of serious literature to offer a singular philosophical and artistic vantage point, employing enigmatic narrative structures, lush cinematography, and lyrical editing patterns to create some of the most provocative and controversial work of the period.

Hiroşima Sevgilim Hiroshima mon amour

Yönetmen Director Alain Resnais Oyuncular Cast Emmanuelle Riva, Eiji Okada, Stella Dassas Fransa, Japonya France, Japan 1959, 90', siyah-beyaz black & white Fransızca, Türkçe altyazıyla French with Turkish subtitles

Hirosima, 1958. Fransız bir aktris, savas karsıtı bir film üzerinde calışmaktadır. Planlanandan uzun süren cekim artık bitmek üzeredir. Aktris. dönüs volculuğundan 48 saat önce Japon bir adamla tanısır. İkili, sevismeleri sırasında haval dünyaları aracılığıyla, sehrin trajik hatıralarını bastan varatır. Hirosima Sevgilim, belleğin ima gücünü, şairane kelimelerle örülü edebi divalogları ve tarihi belgeleven haber kavıtları aracılığıyla beyazperdeye tasıyor. Filmin kurgusu ise denevsel dünvası savesinde, gecmis bir gercekliğin görsellerini, karakterlerin simdiki zamanına ve daha da önemlisi sevircilerin bugününe bağlıyor.

Mélo

Yönetmen Director Alain Resnais Oyuncular Cast Sabine Azéma, Fanny Ardant, Pierre Arditi Fransa France, 1986, 112', renkli color Fransızca, Türkçe altyazıyla French with Turkish subtitles

Resnais'nin bu en kişisel filmi, Henry Bernstein'in 1929 tarihli ovununa davanıvor. İki müzisven ve müzisyenlerden birinin karısı arasındaki aşk üçgenini anlatan film, tiyatroya eğlenceli bir gönderme yapıyor. Her bölümü tiyatro perdesini andıran kemer ile çerçevelendiği gibi, sahnelerin yapaylığı da film boyunca hatırlatılıyor. Ancak karakterlerin derin tutkuları, filmin duygusal bütünlüğünü ayakta tutuyor. Stavisky'deki gibi, Resnais burada da, daha önceki film çekme tarzına duyduğu özlemi 1930'ların filmlerine bir saygı duruşuyla hissettiriyor. Bir yandan da dönemin yapay neşesini ve tehlikeli kendini kandırma

Hiroshima, 1958, A French actress is working on an antiwar film. Shooting, weeks over schedule, is finally nearing its end. Forty-eight hours before her departure, she meets a Japanese man. Their imaginations weave the city's tragic memories into their lovemaking. With Hiroshima My Love, cinema shows the suggestive power of memory. drawing on the poetry of words with a literary dialogue and newsreels as documentary traces of history. As for fiction, it belongs to the sphere of experience, the experience that links the images of a past reality with their movement towards the characters' present and especially the present of the audience watching them.

yatkınlığını perdeye taşımayı da unutmuyor.

Resnais' this most intimate film. based on Henry Bernstein's 1929 play, centers around a tragic love triangle between a pair of musicians and the wife of the less successful of the two. The film playfully references its theatrical roots, framing each act with a proscenium arch and calling attention to the artifice of the sets while maintaining its emotional integrity through the deeply felt passions of the characters. As with Stavisky. Resnais mourns the loss of an earlier mode of filmmaking through affectionate homage to 1930s film styles while revealing the era to be one of illusory jollity and dangerous self-deception

Muriel ya da Dönüş Zamanı Muriel ou le temps d'un retour

Yönetmen Director Alain Resnais Oyuncular Cast Delphine Seyrig, Jean-Pierre Kérien, Nita Klein Fransa, Japonya France, Japan 1963, 115', renkli color Fransızca, Türkçe altyazıyla French with Turkish subtitles

İlk defa 1963 Uluslararası Venedik Film Festivali'nde gösterildiğinde Jean Cocteau, Jean-Luc Godard ve Henri Langlois tarafından "büyük bir başarı" olarak nitelendirilerek En İyi Kadın Oyuncu ödülüne layık görüldü. Toprak tonlarındaki renkleriyle film, Boulogne'da antikacı dükkânında yaşayan dul bir kadın ve oğlunu anlatır. Kadın, 22 yıl önce aşık olduğu bir adamı dükkâna davet eder. Oğlu ise savas sırasında asker olarak görev yaparken Cezayir'de ölümüne sebep olduğuna inandığı Muriel isimli bir kadının hayaleti tarafından takip ediliyordur.

When Muriel, or The Time of Return premiered at the Venice International Film Festival in 1963, it was not only hailed as a riumph by Jean Cocteau, Jean-Luc Godard, and Henri Langlois but also won the award for Best Actress (Delphine Seyrig). This sienna-toned feature is a drama about a widow and her son who live in an antique shop in Boulogne. The widow invites a man whom she loved twenty-two years earlier to visit. Her son is haunted by Muriel, a young woman whose death he may have caused while serving as a soldier in Algeria.

STAVISKY

Yönetmen Director Alain Resnais Oyuncular Cast Jean-Paul Belmondo, Charles Boyer, François Périer Fransa France, 1974, 120', renkli color Fransızca, Türkçe altyazıyla French with Turkish subtitles

Stavisky, bir dolandırıcının düşüş hikâyesini ve suclarını, arka planda 1930'ların Fransası'nın finansal ve politik çalkantılarıyla anlatarak, nostalji ile bilinmesi zor bir gecmisin nasıl değişebildiğini gösteriyor. Resnais'nin tasarladığı gibi, Jean-Paul Belmondo'nun samimi bir çekicilikle canlandırdığı Stavisky, Avrupa'nın iki savas arasında sürdürdüğü tehlikeli, savurgan ve iradesiz yaşamını yansıtıyor. Stavisky'nin cazibesine kapılan Charles Bover'in canlandırdığı muhtesem aristokrat karakter, Stephen Sondheim'ın film müzikleri ve görkemli art deco setiyle Stavisky, Alain Resnais'nin en güzel filmlerinden biri olduğu kadar, geçmiş ile aramızdaki karmaşık ve gizemli ilişki ile tarih üzerine de bir meditasvon.

While Stavisky documents the downfall of a con artist whose financial crimes brought France to the brink of fiscal and political ruin in the 1930s, the film also concerns itself with the ways in which nostalgia distorts an unknowable past. As envisioned by Resnais, Stavisky – played with charming magnetism by Jean-Paul Belmondo - whose decadent, unsustainable lifestyle mirrors the fatal joie de vivre of Europe between the wars. With a wonderful turn by Charles Boyer as an aristocrat dazzled by Stavisky's glamour, a score by Stephen Sondheim and opulent Art Deco sets, Stavisky is one of Resnais' most beautiful films, a meditation on history and our complex, mysterious relationship with the past.

Amerikali Amcam Mon Oncle d'Amerique

Yönetmen Director Alain Resnais Oyuncular Cast Gérard Depardieu, Nicole Garcia, Roger Pierre Fransa France, 1980, 125', renkli color, Fransızca, Türkçe altyazıyla French with Turkish subtitles

Üç farklı karakterin kişisel ve profesvonel vasamlarını takip eden film, geleneksel anlatım biçimlerini, insan doğası üzerine teoriler sunarak, karakterlerin eylemlerini yorumlayan davranış bilimci bir dördüncü karakter ile altüst ediyor. Sonuçta ortaya, kurgu ve belgesel tekniklerini buluşturan, üç farklı hikâyenin arasında olduğu kadar, zaman i içinde de gidip gelen, dış ses yardımıyla birleşen, karmaşık sistemli bir film çıkıyor. Filmin en karmaşık özelliği bu üç ana karakteri sunuş biçimi. Başta birer vaka incelemesi olarak sunulan karakterler Resnais'nin dahiyane dokunuşuyla önce acı ve korku duygularını yaşarken, hemen sonra davranış bilimcinin dış sesteki soğuk ve analitik yorumlarıyla deşifre ediliyorlar.

Tracing three disparate

characters as they navigate their personal and professional lives, film defies traditional narrative i structure by introducing a fourth figure, a behavioral scientist whose theories on human nature • act as commentaries on the actions of the protagonists. The result is a fusion of fiction and ! documentary techniques, complicated by the film's complex structure, with its three separate ! storylines, shifts back and forth i in time and extensive voiceover narrative. Nowhere is the film more complex, however, than in its relationship to its three protagonists, who at first appear to be presented as case studies, I a relationship Resnais ingeniously subverts by contrasting their emotional pain and fear with the coldly analytical voiceover of their "motivations" as explained by the scientist.

Kalpler Coeurs

Yönetmen Director Alain Resnais Oyuncular Cast Sabine Azéma, Isabelle Carré, Laura Morante Fransa France, 2006, 120', renkli color Fransızca, Türkçe altyazıyla French with Turkish subtitles

Melankoli ve güldürüyü birlestirme yeteneğiyle ünlü İngiliz yazar Alan Ayckbourn'dan yaptığı ikinci uyarlaması ile Resnais, Same Old Song (Hep Aynı Şarkı) filmindeki gibi Paris'in entelektüel burjuva cevresini ele aliyor. Sinema ve tiyatroyu birleştirme denemelerini devam eden vönetmen, kısa sahneler ve bir seri seti, kar yağışının estetiğiyle destekleyerek bir araya getiriyor. Film, teatralliğini kus bakısı çekimler, duvar ve paravan kullanımlarıyla görsel açıdan kötü kullanıyor. Öte yandan kayıp aşk ve kaçırılmış olanakları anlatan, acı tatlı komedi filmindeki karakterlerin hareketlerini sıraladığı gibi yalnızlıklarını da ön plana çıkarıyor.

This Resnais' second adaptation of a play by British author Alan Avckbourn, who is known for his ability to infuse farce with melancholy, a combination here transported to the members of a Parisian bourgeois intellectual milieu similar to that of Same Old Song. Resnais continues his explorations in combining cinema and theater by confining the action to a series of sets and connecting the many short scenes with shots of enigmatically beautiful snow falling. The film visually exploits its own theatricality with overhead shots and the use of walls and partitions that both diagram the characters' movements and foreground their isolation in this bittersweet comedy about lost love and missed opportunities.

Geçen Yil MARIENBAD'DA L'ANNÉE DERNIÈRE À MARIENBAD

Yönetmen Director Alain Resnais Ovuncular Cast Delphine Sevrig. Giorgio Albertazzi, Sacha Pitoëff Fransa France, 1961 94'. siyah-beyaz black & white Fransızca, Türkçe altyazıyla French with Turkish subtitles

Film, büyük bir barok bir satoda geçer; altın ve mermer süslemeli sonsuz koridorları, zengin desenli tavanları, heykelleri ve sessiz hizmetçileri ile terk edilmiş gibidir. Bu garip otelin misafirleri, tuhaf bir kadercilik icinde sürüklenirken, konfor ve tatminsizlik arasında gidip gelen bir ritüeli sürdürür. (iskambil oyunları, domino, kumar, dedikodu ve atış egzersizleri.) Hapishanevi andıran bu lüks otelin misafirleri sanki hipnoz edilmiştir. İtalyan aksanlı yakışıklı bir adam, labirentlerden oluşan şatoda yolunu kaybetmiş gibi dolanır, önceki yıl tanıştığını iddia ettiği güzel bir kadının pesinde. onunla konuşmak için uğraşır. Fakat kadın bu tanışmayı hatırlamamakta va da hatırlamadığını iddia eder.

The film takes place in a grand, baroque château: a huge static space all gold and marble with endless corridors, slender pillars, richly ornate ceilings, statues, mute servants and deserted grounds. The guests in this odd kind of hotel drift about as if out of some sort of strange fatality, living a jaded, pampered, ritual existence (card games, dominos, tired balls, idle gossip and shooting exercises). Everyone in this prison-like luxury hotel embodies sclerosis and hypnosis A handsome man with an Italian accent moves through the architecture of the labyrinthine château as if he can't quite find his way. He is driven to follow and talk to a beautiful woman who he claims to have met the year before. However, she doesn't remember or doesn't want to remember.

HAYAT BIR SARKIDIR **ON CONNAIT** LA CHANSON

Yönetmen Director Alain Resnais Oyuncular Cast Pierre Arditi, Sabine Azéma, Jean-Pierre Bacri Fransa France, 1997, 120', renkli color Fransızca, Türkçe altyazıyla French with Turkish subtitles

Resnais'nin müzikal tiyatroya olan sevgisi, aşk acısı çeken bir grup Parisli'yi anlattığı bu filminde kendini gösteriyor. Stratejisini Pennies from Heaven (Cennetten Gelen Para) ve The Singing Detective (Sarkı Söyleyen Detektif) filmlerinin senaristi Dennis Potter'dan ödünç alan filmde karakterler, 1930 sonrası popüler Fransız şarkıları aracılığıyla düşünce, korku ve arzularını dile getiriyorlar. Şarkılar, dış ve iç arasındaki kontrastın altını eğlendirici olduğu kadar etkileyici bir biçimde çizerken bir yandan da yönetmenin tiyatro ve sinema arasındaki kesişimini de temsil ediyor.

Resnais' fondness for musical theater informs this ensemble piece about a group of lovelorn Parisians. Borrowing a strategy from Dennis Potter, writer of the screenplays for the original versions of Pennies from Heaven and The Singing Detective, the film pauses occasionally to allow its characters to voice their unspoken thoughts, fears and desires by channeling French popular songs from the 1930s onward. The device reveals a contrast between the external and the internal that is alternately amusing and poignant and, like so much of the director's recent work, represents an intersection between theater and cinema.

Kısa Filmler Shorts

GUERNICA

Yönetmen Director Alain Resnais, Robert Hessens Fransa, France, 1950, 13' siyah-beyaz black & white Fransızca, Türkçe altyazıyla French with Turkish subtitles

Gece ve Sis ve Hirosima Sevgilim filmlerinin habercisi Guernica venilikci ve cesur iceriğiyle, Picasso'nun ünlü resminden ilham alarak savaşın yıkıcı barbarlığını ve insanoğlunun davanıklılığını beyaz perdeye taşıyor. Film boyunca Picasso'nun tablosunun farklı bölümlerini ve vine Picasso'nun önemli eserlerini, tahrip edilmiş şehir fotoğrafları ve gazete mansetleri lile bir arada kurgulavan Resnais. şair Paul Éluard'ın lirik anlatımını baz alıyor. Hızlı ve odaklanmayı zorlastıran kurgusu, uvumsuz müzikleri ve parçalardan oluşan

görsel dünvasıvla Kübizm'in özelliklerini tasıyan film bir yandan da savaşın fiziksel ve psikolojik sonuclarını acık bir bicimde ortava cıkarıyor.

Foreshadowing both Night and Fog and Hiroshima mon amour in its innovative form and

unflinching content, Guernica uses Picasso's famous painting as a point of entry to explore the destructive barbarity of war and the resilience of man, editing sections of the painting and other works by Picasso together with photographs of the destroyed city and newspaper headlines, all played over a lyrical narrative written by poet Paul Éluard. The rapid, disorienting editing, dissonant music track and fragmented imagery mirror the tenets of cubism while vividly evoking the physical and psychological toll of war.

HEYKELLER DE Olür LES STATUES MEURENT AUSSI

Yönetmen Director Alain Resnais, Chris Marker Fransa France, 1953, 30' siyah-beyaz black & white Fransızca, Türkce altvazıvla French with Turkish subtitles

Resnais ve Chris Marker arasındaki bu işbirliği, Afrika'dan heykellerin incelenmesi gibi basliyor ve daha sonra bu heykellerin statüsü ve Avrupa müzelerinde sergilenmesiyle ortaya cıkan sorulara değiniyor ve en son olarak da sömürgecilik ve

ırkcılığın etkilerini tarihi acıdan ele alivor, Film, Resnais, önceleri vavınlanması planlanan sansürlü versiyonu kabul etmediği için ancak yakın zamanda piyasaya sunuldu.

This collaboration between Resnais and Chris Marker begins as an examination of African statues that raises questions about their status and presentation in European museums and ultimately becomes an indictment of the history and effects of colonialism and racism. Because Resnais refused to sanction the censored version originally planned for release, the film has only recently become available.

Gece ve Sis NUIT ET BROUILLARD

Yönetmen Director Alain Resnais Fransa France, 1955, 32' sivah-bevaz black & white Fransızca, Türkçe altyazıyla French with Turkish subtitles

Müttefik kuvvetler tarafından Alman toplama kamplarinin kapatılmasının 10. yılını anmak amacıyla cekilen ünlü Resnais belgeseli Gece ve Sis, savaş sonrası cekilmis ve Nazi kamplarını kınayan en önemli ve etkili belgesellerinden biri olmaya devam edivor. Savas sonrasi Auschwitz'de cekilen renkli kareler ile arsivlerden, bu ölüm kamplarında tutulan insanların siyah beyaz fotoğrafları ve film kayıtlarını bir araya getiren Resnais, Gece ve Sis filminde geçmiş ile şimdiki zaman arasında acımasız bağlantılar kuruyor. Kendisi de bir toplama kampında tutuklu kalan Jean Cayrol tarafından yazılmış senaryosu ile filmin nefes kesici ama bir o kadar da abartısız hikâyesi, yükümlülük ve gerceklerin bastırılması üzerine önemli sorular ortava atıyor.

STRAFORUN Şarkisi LE CHANT DU STYRENE

Yönetmen Director Alain Resnais Fransa France, 1955 19', renkli color Fransızca, Türkçe altyazıyla French with Turkish subtitles

Bir strafor üreticisinin bu "tamamen insan üretimi vüce malzeme"vi tanıtma amacıvla Resnais'den bir film çekmesi talebi, Resnais'nin bir Raymond ! Oueneau siiri ve Pierre Barbaud bestesine dayalı gerçeküstü filmiyle karsılanıyor. Sponsorları korkutan film. Rov Armes tarafından Resnais'nin "belki de en serbest kısa filmlerinden biri" l olarak kabul edilivor.

A commission to mark the tenth anniversary of the liberation of the German concentration camps by the Allied forces. Resnais' famous landmark documentary remains the most powerful condemnation of the Nazi camps to emerge from the postwar era. Combining color tracking shots of postwar Auschwitz with black and white archival photographs and footage of prisoners in the death camps. Resnais draws inexorable links between the past and the present while the film's chillingly understated narrative - written by concentration camp survivor Jean Cavrol –asks searching questions about accountability and the suppression of truth.

ANILARI MONDE

Commissioned by a polystyrene manufacturer to depict this "noble material...entirely created by man." Resnais frightened his sponsors with this surrealistic film set to a poem by Raymond Oueneau and music by Pierre Barbaud. "Perhaps the freest of Resnais's shorts" (Roy Armes)

Tüm Dünyanın TOUTE LA MEMOIRE DU

Yönetmen Director Alain Resnais Fransa France, 1956, 21' siyah-beyaz black & white Fransızca, Türkçe altyazıyla French with Turkish subtitles

Fransız Dışişleri Bakanlığı'nın isteğiyle Fransız Milli Kütüphanesi hakkında yapılan bu lirik belgeselde, Resnais kütüphanenin perde arkasını gözler önüne seriyor. Bir kitabın kütüphaneye gelişiyle başlayan belgesel, kitabın bu devasa kuruma giriş anından sonra tıpkı bir 'tutuklu' gibi rafa yerleştirilmesine ve son olarak da biri tarafından ödünç alınışına kadar geçen süre boyunca bu kitabı takip ediyor. Bir toplu bellek aracı ve evrensel unutma alıskanlığına karsı bir koruvucu olarak kütüphane fikrini inceleyen Resnais, kitapları ve kütüphane görevlilerini "ölüme karşı süren ağır savaşın" oyuncuları olarak ele alıyor.

A lyrical documentary about the Bibliothèque Nationale made for the French Foreign Ministry; Memory reveals the behind-thescenes activities of the library, following a book from its arrival in the vast institution to its placement on the shelf – a "prisoner" until it is checked out. Resnais investigates the idea of libraries as collective memory aids, a hedge against universal forgetting, with the books and librarians acting as agents in the "slow battle against death."

Pera Müzesi Dostları, Pera Film programlarına ücretsiz katılıvor! Screenings are free of admissions for Friends of Pera Museum!

Müze Ziyaret Saatleri

Museum Hours Salı - Cumartesi Tuesday to Saturday 10.00 - 19.00 Pazar Sunday 12.00 - 18.00

Müze Pazartesi günleri kapalıdır. The museum is closed on Monday.

Pera Film gösterimleri indirimli müze giriş bileti (5 TL) ile izlenebilir. Screening admissions are with reduced museum tickets (5 TL)

------1-30 Aralik December 2012

Gösterim Programi SCREENING SCHEDULE

I CUMARTESI SATURDAY 14:00 Hiroşima Sevgilim Hiroshima mon amour I6:00 Geçen Yıl Marienbad'da L'année dernière à Marienbad

2 Pazar Sunday 14:00 Amerikalı Amcam Mon Oncle d'Amerique

5 Çarşamba Wednesday 19:00 Mélo

14 CUMA FRIDAY 19:00 Kalpler Coeurs

15 CUMARTESI SATURDAY 14:00 Amerikalı Amcam Mon Oncle d'Amerique 16:00 Stavisky 18:00 Muriel ya da Dönüş Zamanı Muriel ou le temps d'un retour

16 Pazar Sunday 14:00 Muriel ya da Dönüş Zamanı Muriel ou le temps d'un retour

19 Çarşamba Wednesday 19:00 Stavisky

22 CUMARTESI SATURDAY 14:00 Kisa Filmler Short Films

23 Pazar Sunday 15:00 Mélo

26 Çarşamba WEDNESDAY 19:00 Hiroşima Sevgilim Hiroshima mon amour

28 CUMA FRIDAY 19:00 Geçen Yıl Marienbad'da L'année dernière à

Marienbad 29 Cumartesi Saturday 14:00 Kalpler Coeurs 17:00 Hayat Bir Şarkıdır On Connait la chanson

30 Pazar Sunday 15:00 Hayat Bir Şarkıdır On Connait la chanson

SUNA VE ÍNAN KIRAC VAKFI

Beyazperde işbirliğiyle / in collaboratior